

Finansdepartementet
Postboks 8009 Dep.
0030 OSLO

Oslo, 23.09.2024
Vår ref. 24/2399-4
620.0/LILI
Deres ref. 24/1255

Att:

Høringssvar - endringer i forskrift til lov om register over reelle rettighetshavere

Landsorganisasjonen i Norge (LO) viser til brev fra Finansdepartementet 3. september 2024. Vi vil benytte muligheten til å gi våre kommentarer til departementets foreslåtte forskriftsendringer knyttet til reguleringen av register over reelle rettighetshavere.

LO ser svært positivt på at det offentlige registeret over reelle rettighetshavere skal være etablert og klart gjennom Brønnøysundregistrene 1. oktober 2024. Et slikt register har avgjørende betydning for å hindre misbruk av selskapsstrukturer og selskapsformer, og bekjempe økonomisk kriminalitet, skatteflukt og arbeidslivskriminalitet.

Vi har imidlertid noen innvendinger til de foreslåtte forskriftsendringene. I den forbindelse vil vi påpeke at høringsfristen på tre uker fra departementet var alt for kort noe som utfordrer LOs saksbehandlingsrutiner og forankring i organisasjonen. Det er særlig problematisk når forslagene på høring har betydelige samfunnsmessige konsekvenser.

LO har over mange år oppfordret arbeidet med offentlig eierskapsregister. I våre innspill, sist i forbindelse med høring av lovendringen, har vi konsekvent understreket betydningen av at innsyn må sikres for allmennheten på generelt grunnlag.

I Stortingsbehandlingen av lov om register over reelle rettighetshavere ble det lagt føringer på forskriftsarbeidet i finanskomiteens innstilling som LO stiller seg bak, herunder at: Innsynsløsningen bør være åpent tilgjengelig, uten registrering og uten å koste penger. Videre innstilte finanskomiteen på at informasjonen burde være nedlastbar, inkludere historiske data og at det bør legges til rette for gode søkefunksjoner inkludert kryssøk (Innst. 365 L (2023-2024)).

I høringsnotatet kan vi ikke se at føringene imøtekommes av departementet: Innsyn krever innlogging, og det er ikke spesifisert om det vil være gratis å ha en bruker og hente informasjon. Det er utydelig om det vil bli mulig å laste ned datauttrekk fra registeret og det legges kun opp til funksjonalitet som kryssøk for offentlige myndigheter. Begrensningene departementet foreslår knyttes til EU-domstolens avgjørelse av 22. nov. 2022, og selektiv bruk av personvernsregulering.

LO mener departementet tolker EU-domstolens avgjørelse for ensidig når man ikke forholder seg til de flerfoldige hensynene som taler for et åpent tilgjengelig register, slik det også er formulert i Stortingets behandling av saken. Departementet fremholder også føringer fra EU-direktivet og EU-forordningen «BORIS», når det legges opp til flere begrensninger på informasjonsuthenting for andre enn offentlige myndigheter.

Flere andre land i EU har registre over reelle rettighetshavere som er åpne for allmennheten uten at dette har stoppet sammenkobling av registre på europeisk nivå gjennom «BORIS-forordningen». Norge må tilslutte seg gruppen av land som fremmer åpenhet.

LO savner en bred og nyansert proporsjonalitetsvurdering fra regjeringen. Vi mener regjeringen snarest bør åpne registeret for allmennheten og etterleve føringene fra Stortingsvedtak siden 2015. Inntil registeret blir åpent for allmennheten er det avgjørende med en bred og inkluderende definisjon av sivilsamfunnsorganisasjoner og andre med legitim interesse.

Til sist vil LO understreke hovedpoenget med register over reelle rettighetshavere og andre eierskapsregistre: Åpenhet om eierskap bygger opp om demokratiske verdier, er forebyggende mot samfunnsundergravende virksomhet, og svært viktig som ledd i bekjempelsen av økende ulikhet. Åpenhet er avgjørende for å ivareta og styrke den norske samfunnsmodellen og bør være høyt prioritert av regjeringen.

Med vennlig hilsen
LO Norge

Peggy Hessen Følsvik
LO-leder
(sign.)

Roger Bjørnstad
Sjeføkonom/avdelingsleder
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.